

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (po)
00UI-0 SBO Michaëlschool (speciaal basisonderwijs)
Amersfoort

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Mevr. Eva Naaijken
Telefoonnummer	(033) 472 16 04
Emailadres	e.naijken@kpoa.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

Nadat SBO Michaëlschool het predicaat Excellente School 2013 en 2014 heeft gekregen, hebben wij hard gewerkt om ons excellentiebeleid verder te ontwikkelen en te borgen. Ontwikkeling zie je op het gebied van verbetering van de leeropbrengsten begrijpend lezen, de teamscholing in de Kanjertraining, het analyseren van data in IRIS rond sociale veiligheid en het omzetten van de data in acties. We zijn gestart met een pilot voor begeleiding van leerlingen met internaliserende problematiek in samenwerking met onze ketenpartner Arkemeyde.

Borging is te zien op gebied van het vasthouden en uitbouwen van onze goede leerresultaten. Tevens richten we ons kwaliteitszorgsysteem in met het beschrijven van de processen binnen borgingsafspraken in onze schoolorganisatie.

Op 25 maart 2014 heeft de inspectie onze school bezocht in verband met een verificatieonderzoek. De inspecteur, de heer Baak, was positief over onze schoolontwikkeling.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft de Michaëlschool het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

De kwaliteit van onze school is dat wij duidelijke keuzes maken. Daarom hebben wij gekozen voor twee profielen die de kwaliteit van onze school versterken.

1. Een cultuur van leren en verbeteren: binnen onze school werken wij met vakcoördinatoren en volgens de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act). Op basis van metingen ('data driven') en observaties doen wij interventies die 'evidence based' zijn gericht op onderwijstijd, instructie en onderwijsleerklimaat.

2. Burgerschaps- en identiteitsontwikkeling: onze corebusiness is het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs aan leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte. Dat organiseren wij intern door een sterke kwaliteitsgerichte organisatie. Wij realiseren ons echter dat wij lang niet alle hulp die onze leerlingen en ouders nodig hebben, kunnen bieden. Daar hebben wij een sterke samenwerking met onze ketenpartners voor nodig. Onze samenwerking in de buurt (ABC-school Kruiskamp-Koppel), de wijkteams en andere ketenpartners zoals samenwerkingsverband De Eem, Arkemeyde en de GGD. Als school hebben wij gekozen voor focus op educatief partnerschap, sociale veiligheid en gezondheid.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Onze cultuur van leren en verbeteren zou je kunnen beschrijven als de algemene aanpak van de school. Het is ook een bijzondere en excellente aanpak. Wij hebben gekozen om te werken met (vak)coördinatoren voor de kernvakken taal/begrijpend lezen, technisch lezen en spelling, rekenen, ICT, burgerschaps- en identiteitsontwikkeling. Zij begeleiden de leerkrachten inhoudelijk door de 1-zorgroute te coördineren, studiedagen te verzorgen, met leerkrachten in gesprek te gaan, klassenobservaties uit te voeren en vakinhoudelijk te vergaderen. We zijn een lerende organisatie, waar nodig maken wij gebruik van externe expertise. Om opbrengsten te verhogen, worden van tevoren – hoge – doelen gesteld. Dit lukt doordat er een open en veilige sfeer is, de leerkrachten

zich kwetsbaar durven op te stellen en intrinsiek gemotiveerd zijn om zich verder te ontwikkelen. Voor ons is burgerschaps- en identiteitsontwikkeling een voorwaarde om te komen tot goede (leer)resultaten. Deze resultaten bereiken we in nauwe samenwerking met ouders en ketenpartners. Deze aanpak maakt van onze school een levendige en bruisende organisatie.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

De concrete doelen staan beschreven in ons jaarplan en het schoolplan. Het doel 'een cultuur van leren en verbeteren' is gebaseerd op het optimaliseren van kennis en expertise van leerkrachten. Dit zorgt ervoor dat de leerkrachtvaardigheden worden vergroot en de leerresultaten geoptimaliseerd. De vakcoördinatoren ontwikkelen en onderhouden een structuur en een cultuur van samen werken en samen leren met het oog op de voortdurende verbetering van het onderwijs. Het doel 'burgerschaps- en identiteitsontwikkeling' is gericht op het vergroten van het sociaal welbevinden van de leerlingen. Ons uitgangspunt is onze leerlingen op te leiden tot autonome, zichzelf waarderende en respecterende medeburgers. Dat doen wij door vanuit onze school-specifieke waarden, veiligheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid, te werken vanuit hart, hoofd en handen. Onze school biedt goed onderwijs en een goede samenwerking met maatschappelijke organisaties, om op deze manier te zorgen voor een goed welbevinden van het kind.

Doelgroep

Ouders vertrouwen hun kind aan ons toe, alle leerlingen samen vormen onze doelgroep. Op gebied van educatief partnerschap, sociale veiligheid en gezondheid maken wij gerichte keuzes, zodat leerlingen gericht kunnen profiteren van dit aanbod op school of in de wijk Kruiskamp.

Op gebied van technisch lezen nodigen wij ouders bijvoorbeeld doelgericht uit om mee te doen aan het leesproject 'samen lezen'. Door ons te focussen op educatief partnerschap zorgen wij ervoor dat ouders weten dat én hoe ze het schoolsucces van hun kind kunnen bevorderen.

SBO Michaëlschool werkt nauw samen met ketenpartners om de doelgroep optimaal te laten profiteren van burgerschaps- en identiteitsontwikkeling. De partners van ABC-school Kruiskamp-Koppel streven naar het tegengaan van segregatie in de wijk, zowel qua etniciteit, economische status als kansrijk/kansarm. Zij willen dit realiseren door het organiseren van zo veel mogelijk ontmoetingen tussen de verschillende wijkbewoners.

Wekelijks organiseert ABC-school Kruiskamp-Koppel verschillende naschoolse activiteiten op het gebied van sport, cultuur, techniek of natuur. Wij spannen ons in om onze leerlingen deel te laten nemen aan deze wijkgebonden activiteiten. Voor leerlingen van wie de ouders niet over de financiële middelen beschikken voor sport na schooltijd (ook buiten ABC-school Kruiskamp-Koppel) kan Leontine le Blanc als intermediair een aanvraag doen bij het Jeugdsportfonds. Voor die kinderen betaalt het Jeugdsportfonds dan de contributie en eventueel de sportattributen. Op dit moment zijn er twaalf leerlingen van onze school die sporten bij het Jeugdsportfonds.

Er zijn nog veel voorbeelden van doelgroepgerichte interventies te noemen.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

Om het excellentieprofiel goed te kunnen vormgeven, hebben wij keuzes gemaakt over de inzet van ons personeel, of het nu gaat om het realiseren van doelen op het gebied van taal, of het stimuleren van gezonde voeding. De doelen van een cultuur van leren en verbeteren, en burgerschaps- en identiteitsontwikkeling staan beschreven in het school- en jaarplan.

Een medewerker heeft bijvoorbeeld tijd in zijn taakbeleid om educatief partnerschap en het beleid rond gezonde voeding en beweging vorm te geven. Dit doet hij vanuit zijn achtergrond als pedagoog. De talenten en passie van goed gekwalificeerde medewerkers vormen de motivatie en inspiratie om ons excellentiebeleid uit te voeren.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

Op SBO Michaëlschool hebben interventies die wij de afgelopen jaren hebben ingezet, gezamenlijk geleid tot het gewenste resultaat.

Wij zijn gezamenlijk betrokken bij de ontwikkeling van de leerlingen, maar meer nog bij de effectiviteit van het curriculum, het onderwijsleerklimaat en de effectiviteit van de instructie van de leerkrachten. Wat niet betekent dat wij al tevreden zijn over dit proces. Wij werken volgens de PDCA-cyclus. Elke dag gaan wij naar school om ons onderwijsleerproces te verbeteren en optimaliseren. Het team van SBO Michaëlschool voelt zich gezamenlijk verantwoordelijk voor het leer- en ontwikkelingsproces van onze leerlingen. Ouders en omgeving spelen hierbij een belangrijke rol. Op SBO Michaëlschool wordt namelijk handelingsgericht gewerkt. Een van de zeven uitgangspunten hiervan is volgens Pameijer, Van Beukering & De Lange (2009) een constructieve samenwerking tussen school, leerlingen én ouders, waarbij het initiatief tot deze samenwerking bij school ligt. Volgens Pameijer et al. is het belangrijk dat ouders zich realiseren dat niet alleen de school, maar ook de ouders zelf het schoolsucces van hun kind kunnen bevorderen. Door ons te focussen op educatief partnerschap zorgen wij ervoor dat ouders weten dat én hoe ze het schoolsucces van hun kind kunnen bevorderen. Voor technisch lezen blijkt bijvoorbeeld uit een groot aantal wetenschappelijke onderzoeken volgens Sliedrecht (2012) dat ouders wat extra's kunnen betekenen voor het proces van leren lezen van hun kind, als zij op de juiste manier worden ingeschakeld en er afstemming plaatsvindt met school. Ook Vernooij (2006, 2009) beschrijft in verschillende van zijn publicaties dat ouders veel invloed hebben op de leesresultaten en de leesattitude van hun kind en daarom is het belangrijk ouders al vroeg actief bij de leesontwikkeling van hun kind te betrekken.

Op SBO Michaëlschool maken wij veel gebruik van methoden en methodieken die wetenschappelijk bewezen zijn (PBS, Lekker Fit et cetera).

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

De belangrijkste succesfactor is eigenaarschap. Wij hebben zelf processen ontwikkeld die passen bij de school. Het is een combinatie van onder andere goed leiderschap, het creëren van verantwoordelijkheidsgevoel op alle niveaus, het stellen van doelen en het behalen van resultaten op die doelstellingen. Daarbij is het (laten) zien van de behaalde resultaten en prestaties van de leerlingen een zeer grote stimulans geweest.

Voor eigenaarschap zijn een onderzoekende houding en nieuwsgierigheid belangrijke eigenschappen voor teamleden. De waaromvraag moet leven in de gehele organisatie. Het delen van kennis levert daaraan een bijdrage. Hoe beter en sneller de resultaten en processen zichtbaar zijn, des te gemotiveerder de medewerkers te werk gaan.

De afgelopen jaren zien wij op basis van kwalitatieve en kwantitatieve data de leerresultaten en sociale veiligheid toenemen. Ook een mooi voorbeeld is dat het ingezette gezonde beleid laat zien dat door de schoolgerichte en wijkgerichte aanpak het aantal leerlingen met overgewicht in de wijk Kruiskamp/Koppel is afgenomen.

Borging

SBO Michaëlschool werkt met borgingskaarten om de onderwijskwaliteit en de kwaliteitszorg te verbeteren. Dit is vormgegeven met een PDCA-cyclus die de structuur voor het kwaliteitszorgbeleid vormt.

Die cyclus wordt ook gehanteerd op school- en groepsniveau om processen te verbeteren. Het kwaliteitsbeleid wordt ambitieus vormgegeven op een manier die aansluit bij de handelingsgerichte werkwijze van SBO Michaëlschool.

Het INK-model draagt eraan bij dat het team en management van SBO Michaëlschool systematisch en gestructureerd te werk gaan.

Er staat per borgingskaart beschreven wie de verantwoordelijkheid heeft over het proces. In ons jaarplan staat beschreven welke middelen en professionalisering wij inzetten om onze doelen te behalen.

Evaluatie

De doelen uit het jaarplan worden jaarlijks geconcretiseerd in te behalen resultaten. Uiteraard worden ook de uitkomsten van de analyses van diverse gegevens als input voor het jaarplan gebruikt.

Om het pedagogisch en didactisch handelen van leerkrachten te versterken, leggen de vakcoördinatoren lesbezoeken af en maken wij gebruik van kijkwijzers en zelfevaluatie-instrumenten. Er is veel ruimte voor scholing op team- en individueel niveau.

Deze werkwijze zie je terug op alle gestelde doelen binnen ons jaarplan, zo ook de doelen gekoppeld aan ons excellentieprofiel.

Op schoolniveau werken wij met het zelfgemaakte INK-model, vormgegeven door borgingsafspraken op gebied van input, leiderschap, personeel, visie, cultuur en klimaat, middelen, processen, waardering personeel, waardering klanten, waardering maatschappij en resultaten. In deze borgingsafspraken staat beschreven wie proceseigenaar is en wanneer de borgingsafpraak moet worden geëvalueerd. De proceseigenaar is ook verantwoordelijk voor het formuleren en evalueren van de doelen. De schoolleider is diegene die het totale overzicht heeft over alle verschillende processen.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

Op dit moment zijn wij gezamenlijk ons nieuwe vierjarenbeleidsplan aan het schrijven en daarin maken wij nieuwe keuzes rond schoolontwikkeling. Duidelijk is dat wij het al ingezette beleid verder gaan ontwikkelen.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

Het excellentiebeleid van onze school wordt breed gedragen binnen ons team, maar we gaan er niet mee aan de haal. In januari 2015 hebben wij de KPOA-penning (erepenning van onze stichting) mogen ontvangen in verband met de grote rol die wij spelen en de bijzondere ontwikkeling die wij hebben doorgemaakt. Wij hebben een positief team. Onze gehele werkwijze is gericht op een cultuur van leren en verbeteren.

Er is sprake van eigenaarschap binnen het team. Voor eigenaarschap zijn een onderzoekende houding en nieuwsgierigheid belangrijke eigenschappen voor het personeel. De waaromvraag moet leven in de gehele organisatie. Het delen van kennis levert daaraan een bijdrage.

Professionalisering van het personeel draagt hieraan bij. Leerkrachten moeten namelijk doelen kunnen stellen, analytisch te werk gaan en ICT-vaardig zijn. Op de Michaëlschool is het merendeel van de werknemers hbo+ geschoold.

Wij hebben gekozen om te werken met (vak)coördinatoren voor de kernvakken taal/begrijpend lezen, technisch lezen en spelling, rekenen, ICT, burgerschaps- en identiteitsontwikkeling. Zij begeleiden de leerkrachten inhoudelijk door de 1-zorgroute te coördineren, studiedagen te verzorgen, met leerkrachten in gesprek te gaan, klassenobservaties uit te voeren en vakinhoudelijk te vergaderen. We zijn een lerende organisatie, waar nodig maken wij gebruik van externe expertise. Om opbrengsten te verhogen worden van tevoren 'hoge' doelen gesteld. Dit lukt doordat er een open en veilige sfeer is, de leerkrachten zich kwetsbaar durven op te stellen en intrinsiek gemotiveerd zijn om zich verder te ontwikkelen.

Erkenning van buiten de school

De afgelopen jaren hebben wij medewerkers van andere scholen kunnen inspireren en motiveren. Er is veel interesse van andere scholen om bij ons op school te komen kijken. Andere scholen zijn vooral geïnteresseerd in onze focus op sociale veiligheid. Als onderdeel van de stichting voor

Katholiek Primair Onderwijs Amersfoort (KPOA) en omgeving zetten wij ons actief in om andere scholen te ondersteunen op gebied van de invoering van passend onderwijs. De directeur wordt regelmatig gevraagd om andere scholen of schoolleiders te inspireren. De pilot voor passend onderwijs in Amersfoort en omgeving, waar Eva Naaijken projectleider van was, oogst op dit moment landelijk veel lof. Onze school is excellent geworden, omdat wij een extern georiënteerde organisatie zijn, bereid om anderen te helpen. Onze externe erkenning zien wij vooral terug in onze uitstekende samenwerking binnen de wijk, met onze collega-scholen, de wijkteams en andere ketenpartners.

We noemen enkele andere voorbeelden van kennisdeling. Onze remedial teacher Leontine le Blanc is sinds januari 2014 werkzaam in de redactie van het *Tijdschrift voor Remedial Teaching*.

Daarnaast worden wij als team regelmatig gevraagd om mee te werken aan artikelen, zoals het artikel over onderwijs en sport (in *SPORT Bestuur en Management*) en School Wide Positive Behavior Support (in *GroenLinks Magazine*).

Een aantal collega's gaan graag naar onderwijsdebatten in De Balie, Amsterdam.

Schoolleider Eva Naaijken werkt als expert opbrengstgericht werken binnen het Europese project RA4AL, Raising Achievement for All Learners – Quality in Inclusive Education.

Zo zijn er nog legio voorbeelden te noemen.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 4 november 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen.

Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

SBO Michaëlschool heeft de afgelopen jaren het predicaat Excellente School 2013 en 2014 gekregen en heeft zich daarna verder ontwikkeld. De school kenmerkt zich door een opbrengstgerichte cultuur en wil een hoog leerrendement bereiken met de specifieke leerlingenpopulatie van de school: licht verstandelijk beperkte leerlingen met een IQ tussen 60 en 85. De Michaëlschool heeft acht jaar geleden een koers ingezet die ertoe heeft geleid dat ze zich van een zwakke school tot een excellente school heeft ontwikkeld. Dit door consequent specifieke keuzes te maken, keuzes die leiden tot meer leeropbrengst. Een voorbeeld hiervan is het leesonderwijs. Door hogere doelen te stellen, eerder met het leesproces te beginnen en de ouders erbij te betrekken, konden de leesresultaten verbeteren. De school heeft sterk geïnvesteerd in de leerkrachten door scholing en door daarbij aan te sluiten bij wat ze al kunnen. Zien dat iets effect heeft, maakt de leerkrachten steeds enthousiaster. Maar ook selectief zijn en bijvoorbeeld bij aanvragen voor onderzoeken die op de school afkomen, nagaan hoeveel werk deze met zich meebrengen.

De school heeft twee vakcoördinatoren, een voor taal en een voor rekenen, die naast de schoolleiding als 'meewerkende voorvrouw' een centrale rol hebben bij de kwaliteitsontwikkeling van de school. Zij coachen de leerkrachten, geven inhoudelijke informatie op studiedagen, ondersteunen de leerkrachten bij het maken van groepsplannen en bij het formuleren van de streefdoelen. De school biedt binnen het samenwerkingsverband passend onderwijs totaalarrangementen. Het budget hiervoor gaat in zijn geheel naar de school, die het naar eigen inzicht inzet. Hieruit bekostigt de school onder andere de remedial teacher, de regelmatig terugkerende crisisplaatsingen en de diagnostisering.

Het team van de Michaëlschool werkt handelingsgericht en gebruikt verschillende instrumenten om zowel de leerresultaten van de leerlingen als hun algehele functioneren in beeld te krijgen.

De school kent een sterk pedagogisch klimaat waarin Positive Behavior Support (PBS) een middel is om leerlingen gewenst gedrag te leren door veel gebruik te maken van 'modeling', 'storyboards' in de leeromgeving, maar vooral door gewenst gedrag te belonen. Deze beloning kan aan de groep worden gegeven, maar ook aan een individuele leerling. Het leidt tot vermindering van conflicten en tot een rustige en meer taakgerichte sfeer in de school. De jury kan dit zelf vaststellen tijdens

een rondgang door de school, waarbij ze wordt begeleid door twee leerlingen die hierover uitstekend weten te vertellen.

Een belangrijke pijler van de school is de samenwerking met ketenpartners. De school ziet deze samenwerking als een mogelijkheid om nog meer tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerlingen en betere prestaties te leveren. Partners zijn onder andere de GGD binnen het project Gezonde School en 's Heeren Loo Arkemeyde, die dagbehandeling biedt aan leerlingen met internaliserende problematiek om hun leerbaarheid te vergroten en hun sociale vaardigheden te verbeteren.

De belangrijkste educatieve partners zijn de ouders. De betrokkenheid van schoolleiding en leerkrachten bij de ouders en het gezin is groot. Tijdens het gesprek met de ouders hoort de jury hierover aansprekende voorbeelden. Ouders waarderen de school enorm en zijn dankbaar voor wat de school hun kind biedt. Ze geven aan dat de school in staat is de achterstand van een leerling bij binnenkomst snel in te halen en zien hun kind 'groeien en bloeien'. Leerkrachten, zo zeggen ze, kijken exact naar wat het kind nodig heeft en sluiten daar bij aan. Er wordt snel contact opgenomen met de ouders (zelfs direct tijdens schooltijd) wanneer de leerkracht ziet dat een kind onrustig is. Ouders worden gezien als de experts van hun kind en ervaren de houding van de leerkrachten als aansluitend bij de opvoeding thuis. De school is een 'warm bad' waar men terecht kan met zorgen, voor een advies en waar 'samen werken aan leren' het motto is.

De SBO Michaëlschool heeft volgens de jury een helder en relevant excellentieprofiel dat de schoolleiding en het team omschrijven als "een ondernemende organisatie met educatief partnerschap". De school beschikt over veel expertise of zorgt ervoor dat er expertise wordt binnengebracht. Ze is daardoor in staat aansprekende resultaten te halen in een positief pedagogisch klimaat, waarin leerlingen én ouders optimaal tot hun recht komen.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

In de kwaliteitsverbetering waarop de school al jarenlang inzet, is het handelingsgericht werken in combinatie met opbrengstgericht werken het vertrekpunt. Voor de verschillende onderdelen van het leerproces stelt de school ambitiekaarten op. Hierin staan niet alleen de doelen over een periode van vier jaar geformuleerd, maar ook hoe de school deze doelen gaat bereiken en welke instrumenten ze gebruikt om te meten of de doelen zijn bereikt. Vervolgens staat op een ambitiekaart aangegeven welke activiteiten de school in de opeenvolgende jaren onderneemt om de ambitie waar te maken. Dit is concreet geformuleerd in termen van klassenconsultaties, scholingen voor de leerkrachten, aansluitende ouderactiviteiten, rol van de vakcoördinator bij het betreffende onderdeel, en borging. Deze concreetheid geeft de leerkrachten duidelijkheid. De leerkrachten werken met groepsplannen vanuit de 1-zorgroute. Twee keer per jaar na afname van de toetsen worden de groepsplannen bijgesteld. De leerkracht heeft twee keer per jaar een gesprek met de leerlingen om individuele doelen te bespreken. De leerlingen worden mede-eigenaar van hun leerproces. Tijdens een gesprek met de leerlingen in groep 8 merkt de jury dat zij precies kunnen aangeven op welk AVI-niveau ze lezen en waar ze in de schoolbibliotheek daarvoor de boeken kunnen vinden.

De school ontvangt leerlingen in alle leerjaren vanuit het reguliere basisonderwijs, soms zelfs nog leerlingen die in groep 8 zitten. Ze vraagt informatie vanuit de aanleverende school en toetst de leerling direct om zijn/haar niveau zo snel mogelijk in beeld te hebben. Dit betekent toetsen op het feitelijke niveau van de leerling met methodeafhankelijke toetsen en niet op het niveau waarop de leerling zou moeten zitten. De school richt zich direct op de gedragsproblemen, zodat er rust komt als voorwaarde voor het leerproces.

In de aanpak van de school met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen heeft PBS een belangrijke functie. De interventies binnen dit model kunnen gericht zijn op de hele groep, op een groep risicoleerlingen of kunnen intensieve individuele interventies inhouden, uitgevoerd door een medewerker van 's Heeren Loo Arkemeyde. Er wordt veel met visuele presentaties gewerkt. De leerkracht laat gewenst gedrag zien en er zijn veel picto's in de schoolomgeving. In het lokaal is een prikkelarme 'time-out'-plek. Incidenten worden geregistreerd in IRIS en worden een paar keer per jaar geanalyseerd. In welke groep spelen zich de incidenten af

en op welke locatie in de school of op welk tijdstip? Dit leidt tot bijstellingen. Zo is het plein aangepast op basis van signalen en is de pauze ingekort. Dit heeft geleid tot afname van het aantal incidenten. Het werken met PBS heeft resultaat. Het geeft uniformiteit in het handelen van de leerkrachten, het schept duidelijkheid voor de leerlingen en door het systeem van beloningen op groeps- en individueel niveau stimuleert het de leerlingen tot gewenst gedrag. Schorsing van leerlingen komt nauwelijks meer voor.

Het positieve schoolklimaat werkt bevorderend voor de resultaten op cognitief gebied. Van jaar tot jaar laten de eindopbrengsten een stijgende lijn zien. Ze liggen voor begrijpend lezen en rekenen boven de norm die verwacht mag worden. De uitstroomgegevens van de afgelopen jaren laten zien dat er een omslag te zien is in de uitstroom naar praktijkonderwijs en vmbo. Een groot deel van de uitstromende leerlingen gaat nu naar het vmbo.

Het kwaliteitszorgsysteem van de school maakt een uitstekende indruk. In dit zelf ontwikkelde digitale systeem is alle informatie vastgelegd over onder andere werkwijzen, processen, resultaten, leerstofaanbod, rapporten en ouderbetrokkenheid. Het is een compleet systeem waar met één muisklik de gevraagde informatie te vinden is. Het is een instrument om 'te bouwen en te borgen', zo omschrijft de schoolleiding het. Het zet aan tot steeds evalueren en ontwikkelen. De jury is onder de indruk van dit kwaliteitszorgsysteem en ziet het als een voorbeeld voor anderen, waarbij de schoolleiding aangeeft zich hier ook voor te willen inzetten.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

De ontwikkelingen die de school heeft ingezet, zullen de komende jaren worden voortgezet, waarbij borgen van de bereikte resultaten eveneens aandacht vraagt. De school zet hiervoor vakcoördinatoren in, wat voortdurende ontwikkeling mogelijk maakt, terwijl het kwaliteitszorgsysteem een uitstekend middel is om te borgen. Een van de ontwikkelingen die de school de komende vier jaar verder gaat oppakken is de denkstimulerende gespreksmethodiek, waarbij na een denkvraag en analyse van het antwoord van de leerling, een meer eenvoudige vraag of juist een verdiepvraag volgt.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend. In de gesprekken met de jury spreken de leerlingen en de ouders zeer positief over de school. De leerlingen kunnen uitstekend aangeven hoe er gewerkt wordt, en vooral in het gesprek met de ouders blijkt de positieve waardering die zij voor de schoolleiding en de leerkrachten hebben.

De school is bereid haar kennis te delen. Binnen het schoolbestuur verzorgen teamleden studiebijeenkomsten, en veel teamleden participeren in landelijke organisaties, bijvoorbeeld als redactielid van het *Tijdschrift voor Remedial Teaching* of als lid van de klankbordgroep adaptieve centrale eindtoets van Cito. Een specifieke bekroning is dat een van de docenten tot Leerkracht van het Jaar is uitgeroepen.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van de Michaëlschool herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat de Michaëlschool haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

De gesprekken met schoolleiding, teamleden, ouders en leerlingen laten een consistent beeld zien. De school is zich zeer bewust van haar leerlingenpopulatie en weet daarmee goede resultaten te halen. De school heeft een sterke structuur neergezet en werkt vanuit een opbrengstgerichte cultuur. Er wordt veel vastgelegd in documenten en geborgd middels het kwaliteitszorgsysteem. Het geeft duidelijkheid en richting voor alle betrokkenen binnen de school. Het team heeft veel kennis in huis en wil die kennis delen. Dit alles geeft de jury vertrouwen in een duurzaam vervolg.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft de Michaelschool de volgende toelichting bij haar resultaten. De resultaten van de schoolverlaters anno 2015 zijn goed.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

Resultaten op de kernvakken: bij de analyse van de leeropbrengsten in januari 2015 zien wij dat deze zich positief blijven ontwikkelen. Naast technisch lezen en rekenen zien wij nu ook op het gebied van begrijpend lezen hogere opbrengsten.

Resultaat op ander gebied: sociale veiligheid en pedagogisch klimaat. Wij hebben de PBS-ontwikkeling voortgezet met PBS-gedragslessen op school- en klassenniveau. Vanaf december 2013 zijn we gestart met het analyseren van data in IRIS. Wij hebben op basis van de data de eerste praktische interventies gedaan die de sociale veiligheid verder moeten verbeteren. Tevens hebben we alle beleidsstukken omgezet in borgingsdocumenten. Jaarlijks voeren wij een zelfbeoordelingsonderzoek uit voor PBS.

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding de volgende omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

SBO Michaelschool wordt gekenmerkt door specialistische zorg voor kinderen met leer- en/of ontwikkelingsproblemen die niet optimaal tot ontwikkeling komen in het regulier basisonderwijs en meer ondersteuning nodig hebben. De school biedt onderwijs voor leerlingen van 4 tot 12 jaar met voornamelijk extra ondersteuningsbehoeften vanwege beperkte cognitieve capaciteiten (IQ ongeveer 60-85). Hiernaast kan sprake zijn van aanvullende problematiek, zoals aandachtsconcentratieproblemen (ADHD), werkhoudingsproblemen, faalangst, psychosociale problematiek (autisme) en andere problematiek die het leren kan belemmeren. De ondersteuningsstructuur van SBO Michaelschool is zodanig ingericht dat alle leerlingen de ondersteuning kunnen krijgen die ze nodig hebben, zodat er sprake is van een ononderbroken ontwikkelingsproces. De ondersteuningsmogelijkheden zijn schooljaar 2013/2014 beschreven in het schoolondersteuningsprofiel.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

We werken handelingsgericht en we geven dit vorm met de 1-zorgroute voor technisch lezen en rekenen. Tevens worden er voor begrijpend lezen en DGM (denkstimulerende gespreksmethodiek) groepsplannen gemaakt. We stellen ambitieuze en bij de leerling passende doelen. Deze worden met de leerlingen besproken. Tevens formuleren leerlingen ook hun eigen doelen en onderwijsbehoeften. Dit zijn de handvatten voor de leerkracht voor zijn dagelijks handelen in de klas. De doelen uit alle plannen worden per leerling verwerkt in het ontwikkelingsperspectief (OPP). Tweemaal per jaar worden de behaalde leerresultaten geëvalueerd. Naar aanleiding daarvan kan het nodig zijn om de leerrendementsverwachtingen bij te stellen en daarmee ook het aanbod voor de referentieniveaus. Ons doel hierbij is om ieder kind het optimaal haalbare niveau te laten behalen. Onze basiswaarden veiligheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid vanuit PBS sluiten aan bij de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals autonomie, verdraagzaamheid en gelijkwaardigheid.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

De vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen worden zeer nauwkeurig bijgehouden middels de 1-zorgroute, ParnasSys, het OPP en eigen data-analyses. We werken handelingsgericht. We hebben twee keer per jaar een studiedag die start met inhoudelijke informatie gegeven door de vakcoördinatoren, waarna de leerkracht verder werkt aan het groepsoverzicht en het groepsplan. De coördinatoren zijn deze dag beschikbaar voor hulp en advies. In elke cyclus vinden de groepsplanbespreking plaats en een klassenconsultatie met nabespreking door de coördinator. We stellen 'smarti' doelen, deze evalueren we tweemaal per jaar en zo nodig tussentijds. De 1-zorgroute is een stabiele basis om dit vorm te geven en zorgt ervoor dat er door de lees-, taal- en rekencoördinator samen met de leerkracht steeds planmatig en systematisch wordt gekeken hoe om te gaan met de verschillen tussen de leerlingen. Samen analyseren we de situatie, de doelen en onderwijsbehoeften. Ten behoeve van leerlingbetrokkenheid vinden in dit kader kindgesprekken plaats.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

De vakcoördinatoren taal, lezen en rekenen doen minimaal twee klassenconsultaties per leerkracht, per schooljaar. Samen met de groepsleerkrachten maakt de coördinator gebruik van preteaching, co-teaching en reflectie op de gegeven les. Hierbij wordt expliciet gekeken naar het goed toepassen van het directe instructiemodel. Daarbij wordt ook naar de individuele ontwikkeling van de leerlingen gekeken. Daarnaast leidt iedere vakcoördinator drie keer per jaar een inhoudelijke teamvergadering over het didactisch handelen met toepassing van relevante nieuwe ontwikkelingen op onderwijsgebied.

Ondersteuning

Eigen oordeel ondersteuning: **Goed**

Zowel didactische als pedagogische ondersteuningsbehoeften van leerlingen op SBO Michaëlschool worden ingedeeld op groen, geel en rood niveau. Groene interventies worden schoolbreed ingezet en vormen de basisondersteuning. Het gele en rode niveau betreffen interventies voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, bijvoorbeeld onderschoolse dagbehandeling op pedagogisch gebied, of remedial teaching en extra ondersteuning van de onderwijsassistent in de klas op cognitief gebied. De begeleiding wordt geboden naar aanleiding van observaties en signalering van een achterblijvend leerrendement, zoals verwacht bij het opstellen van de doelen in het OPP via de 1-zorgroute. Het OPP heeft een indicerende functie bij het in gang zetten van extra ondersteuning. De evaluatie van opgestelde doelen in het OPP wordt twee keer per jaar volgens een handelingsgericht en cyclisch proces uitgevoerd, naast de tussentijdse reflectie op geboden begeleiding. Het OPP dient tevens als bespreekdocument met ouders en bevat (in de vorm van bijbehorende documenten zoals een handelingsplan) de leerdoelen en evaluatie hiervan.

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

Wij zijn een multiculturele school. Vanuit onze katholieke achtergrond besteden wij tijdens het onderwijs op onze school veel aandacht aan de diversiteit van culturen en levensbeschouwingen in onze samenleving. Wij noemen dit burgerschaps- en identiteitsontwikkeling. Sinds schooljaar 2012/2013 werken wij met het programma Positive Behavior Support (SWPBS) gericht op het positief opvoeden en het vergroten van de sociale veiligheid, zodat er meer effectieve leertijd overblijft. Voor alle leerlingen in de school is het belangrijk dat de dag zo voorspelbaar mogelijk verloopt. Ook kijken wij naar ons eigen gedrag, omdat voorspelbaarheid van ons gedrag belangrijk is voor onze leerlingen. Naast PBS zijn alle groepsleerkrachten per schooljaar 2014/2015 Kanjertraining gecertificeerd. SWPBS is zichtbaar binnen onze schoolorganisatie en wordt geborgd

binnen ons kwaliteitszorgsysteem middels borgingsafspraken. Voorbeelden zijn ons pleinplan, SWPBS in de klas, check-in, check-out, time-outprocedure, tweeminutenregel et cetera.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

Middels School Wide Positive Behavior Support (SWPBS) tonen leraren voorbeeldgedrag aan leerlingen en worden positieve gedragsverwachtingen uitgesproken. Leerlingen volgen PBS-lessen, waarbij leraren het gewenste gedrag voordoen. In de openbare ruimtes op school en in de klaslokalen bevinden zich pictogrammen die de gedragsverwachtingen weergeven. Alle medewerkers reageren op ongewenst gedrag via de reactieprocedure. Wanneer deze reactieprocedure onvoldoende is om het ongewenste gedrag op te lossen, wordt het time-outprotocol ingezet. De incidenten die niet kunnen worden opgelost met de reactieprocedure en waar het time-outprotocol is ingezet, worden geregistreerd in ParnasSys en tijdens een data-registratieperiode ook in IRIS. Tijdens PBS-vergaderingen wordt de dataregistratie in IRIS geëvalueerd en wordt wanneer nodig een interventieplan opgezet. Het gevoel van veiligheid van leerlingen wordt twee keer per jaar gemeten met het leerlingvolgsysteem ZIEN. **De Arbo Quick Scan (bedoelt de school De Arbo Quickscan Agressie en Onveiligheid?)** meet jaarlijks in de leerkrachtrapportage de persoonlijke veiligheidsbeleving. Binnen de school en op bestuursniveau zijn vertrouwenspersonen aangesteld.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

ZIEN! en IRIS.

ZIEN: de leerkrachtenvragenlijsten (oktober en februari) en leerlingvragenlijsten (oktober) worden ingevuld en geven ons informatie en inzicht in de onderwijs- en begeleidingsbehoeften van de individuele leerling en de groep. Deze gegevens worden gerapporteerd in het pedagogisch groepsoverzicht en het pedagogisch plan, die richtinggevend zijn voor ons handelen.

IRIS: vanaf september 2014 tot en met januari 2015 heeft er conflictregistratie in IRIS plaatsgevonden. Uit de analyses van de conflictregistratie in december bleek dat er 106 leerlingen betrokken waren bij 53 conflicten. Conflicten ontstonden met name bij het stoeien en bij het gebruik van voertuigen op het plein. Op basis van deze analyse zijn er in januari verschillende interventies ingezet om conflicten op het schoolplein te voorkomen. Deze interventies bleken succesvol. In januari is het aantal incidenten gereduceerd tot 54 leerlingen betrokken bij 30 conflicten.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

De doelen uit het jaarplan worden jaarlijks geconcretiseerd in te behalen resultaten.

Uiteraard worden ook de uitkomsten van de analyses van diverse gegevens als input voor het jaarplan gebruikt.

De bredere ontwikkeling van leerlingen wordt twee keer per jaar besproken door de intern begeleider en de orthopedagoog, zowel op groepsniveau als op individueel niveau. Zij stellen ook gezamenlijk het ontwikkelingsperspectief van individuele leerlingen op of bij.

In dit ontwikkelingsperspectief staan onder meer een leerrendementsverwachting per vakgebied, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de verwachte uitstroombestemming.

Om het pedagogisch en didactisch handelen van leerkrachten te versterken, leggen de vakcoördinatoren lesbezoeken af, maken wij gebruik van kijkwijzers en zelfevaluatie-instrumenten. Er is veel ruimte voor scholing op team- en individueel niveau.

Op schoolniveau werken wij met het zelfgemaakte INK-model, vormgegeven door borgingsafspraken op gebied van input, leiderschap, personeel, visie, cultuur en klimaat, middelen, processen, waardering personeel, waardering klanten, waardering maatschappij en resultaten.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
	afname		respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2014	24	8.5	7.6
Oudertevredenheid	Ja	2014	90	8.3	7.5
Leerlingtevredenheid	Ja	2014	71	8.4	8.1

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

SBO Michaëlschool werkt met borgingskaarten om de onderwijskwaliteit en de kwaliteitszorg te verbeteren. Dit is vormgegeven met een PDCA-cyclus die de structuur voor het kwaliteitszorgbeleid vormt.

Die cyclus wordt ook gehanteerd op school- en groepsniveau om processen te verbeteren. Het kwaliteitsbeleid wordt ambitieus vormgegeven op een manier die aansluit bij de handelingsgerichte werkwijze van SBO Michaëlschool.

In het schooljaar 2012/2013 hebben literatuuronderzoek en benchmarking plaatsgevonden om de kwaliteitszorg te verbeteren. Deze aanbevelingen hebben wij schooljaar 2012/2015 geïmplementeerd. Het INK-model draagt eraan bij dat het team en management van SBO Michaëlschool systematisch en gestructureerd te werk gaan.

In december 2014 is door onderzoeksbureau Oberon in opdracht van OCW een schoolportret opgesteld over onze kwaliteitszorg.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie. Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

Eindresultaten verplicht curriculum: de leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overstemming zijn met wat van een goede school verwacht mag worden.

De cognitieve eindresultaten van de school in de kernvakken taal, rekenen en wiskunde laten van jaar tot jaar een stijgende lijn zien en liggen boven het gemiddelde van de inspectienorm. Dit geldt ook voor de eindopbrengsten van 2015.

Resultaten niet verplicht curriculum: de school kan op andere gebieden dan het verplichte curriculum het bereikte niveau zichtbaar maken.

De school besteedt veel aandacht aan een gezonde leefstijl van leerlingen en ouders. Van voorbeelden binnen de school, zoals een gezonde traktatie, worden foto's gemaakt en in de nieuwsbrief geplaatst, zodat de ouders hierop kunnen inspelen. De school heeft de criteria voor het predicaat Gezonde School aangepast aan de eigen schoolpopulatie en dit predicaat in juni 2015

gekregen. De school besteedt veel aandacht aan het sociaal-emotioneel leren van de leerlingen door het inzetten van PBS en de Kanjertraining.

Onderwijsproces

Aanbod: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De kernvakken taal, lezen en rekenen staan centraal in het leerstofaanbod. Daarnaast biedt de school de leerlingen veel aan om zich breed te ontwikkelen, waarbij niet alleen cognitieve doelen het vertrekpunt zijn, maar ook activiteiten gericht op het vergroten van het zelfvertrouwen en de weerbaarheid van de leerlingen. Zo kunnen leerlingen judolesen volgen en worden ze gestimuleerd zwemlessen te nemen, bekostigd door het Jeugdsportfonds. De school biedt ook verschillende activiteiten aan om de ouders te ondersteunen. Er zijn regelmatig bijeenkomsten waar ouders tips krijgen om thuis het leerproces te ondersteunen, er zijn 'opvoedparty's' en thema-avonden over bijvoorbeeld AVI-niveau en leestoetsen. In samenwerking met de ouderraad wordt ouders geleerd hoe zij goed in gesprek kunnen gaan over de ontwikkeling van hun kind. De jury krijgt aan de hand van de powerpointpresentatie en de verslagen van die informatieavonden een goede indruk van de hoge kwaliteit en het inspirerende karakter.

Leerlingen krijgen in de bovenbouwgroepen ook opdrachten mee om thuis te maken.

De school participeert in voorzieningen die de wijk biedt. Dit betreft naschoolse activiteiten op het terrein van sport en cultuur.

De school kent goede uitstroompercentages naar het voortgezet onderwijs. In 2015 ging 34 procent van de leerlingen vanuit groep 8 naar het praktijkonderwijs en 66 procent naar het vmbo.

Zicht op ontwikkeling: de leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Voor alle leerlingen wordt gewerkt met een ontwikkelingsperspectief (OPP). Twee keer per jaar worden de resultaten in beeld gebracht. De school gebruikt hiervoor het LOVS en methodegebonden toetsen. De groepsplannen worden eventueel bijgesteld. De vakinhoudelijke kant van de groepsplannen wordt besproken met de vakcoördinator, de IB'er bespreekt met de leerkracht de gewenste ondersteuning aan individuele leerlingen.

De school registreert incidenten in IRIS en neemt daarop maatregelen. Het monitoren van de sociaal-emotionele ontwikkeling gebeurt met behulp van ZIEN. De school verwerkt deze gegevens vervolgens in het pedagogisch groepsplan.

Didactisch handelen: het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De leerkrachten hanteren verschillende werkvormen zoals modeling en visualiseren, werkwijzen vanuit het directe instructiemodel, en coöperatieve werkvormen. In de denkstimulerende gesprekstechniek ziet de school een mogelijkheid om de leerlingen nog beter in staat te stellen zich uit te drukken en als leerkracht nog beter te kunnen aansluiten bij uitingen van de leerling.

Ondersteuning: leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De Michaëlschool kent veel vormen van ondersteuning op zowel didactisch als pedagogisch vlak. Er is veel expertise beschikbaar binnen het team en er wordt expertise ingebracht door externe organisaties. Het team beschikt over een IB'er, een orthopedagoog en een RT'er, bekostigd vanuit het samenwerkingsverband. Extern heeft de school samenwerking gezocht met logopedie, een kinderfysiotherapeut en 's Heeren Loo Arkemeyde voor dagbehandeling.

Dit kan allemaal tot verbeterde resultaten leiden doordat het team verbinding weet te leggen tussen de verschillende vormen van hulpverlening en onderwijskundig handelen.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De jury ervaart tijdens het bezoek dat er een ambitieus en stimulerend klimaat heerst in de school. Het team kent een opbrengstgerichte cultuur, die erop gericht is voortdurend meer leerrendement te halen. Ouders en leerlingen worden betrokken bij het leerproces door gezamenlijk doelen te stellen. Ouders herkennen dit stimulerende klimaat en waarderen dit in hoge mate. Leerlingen worden mede verantwoordelijk gemaakt voor de sfeer in de groep door het gezamenlijk formuleren van gedragsregels. Leerlingen worden aangemoedigd gebeurtenissen en ervaringen buiten school in de groep te bespreken en te delen met hun groepsgenoten. Dit bevordert het positieve klimaat.

Veiligheid: schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Met PBS heeft de school een methode waarmee veiligheid en respectvol omgaan met elkaar voortdurend de aandacht heeft. Leerlingen worden door het beloningssysteem daartoe gestimuleerd. Door incidenten te registreren kon de school maatregelen nemen om deze te verminderen. Bij de tevredenheidsonderzoeken in 2014 scoorde de school boven de landelijke benchmark.

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie en verbetering: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Als voorbeeld van een verbetering na evaluatie noemt het team het leesonderwijs. Door eerder met het leesproces te beginnen en de ouders hier meer bij in te schakelen, zijn de leesresultaten verbeterd.

Kwaliteitscultuur: de school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. De schoolleiding en leerkrachten van de school hebben een structuur neergezet en een cultuur gecreëerd waardoor kwaliteitsverbetering een voortdurend proces is. De jury constateert een open en ook extern gerichte houding om partners te zoeken die een bijdrage kunnen leveren aan die kwaliteitsverbetering. De school hanteert een digitaal kwaliteitszorgsysteem, waarin alle relevante informatie is te vinden. Oberon (onderzoek en advies voor onderwijs en welzijn) heeft dit kwaliteitssysteem onderzocht. Tijdens het gesprek met de jury blijkt dat de ouders niet merken wanneer er een invaller voor de groep staat, omdat alles op dezelfde manier voortgang vindt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Speciaal basisonderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen.

Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt uitgaand van de eigen capaciteiten en ten opzichte van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen het onderwijs niet genoeg lijken te benutten, gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau.

Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

1.4 Ondersteuning

Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De school heeft voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het behalen van het ontwikkelingsperspectief. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft, bespreekt deze met ouders en leerlingen en stelt de interventies zo nodig bij.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren, wordt door de leraren breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle geledingen in de instelling.

De schoolleiding, leraren en het ondersteunend personeel werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de

effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

